

Kunning um verkætlanir játtaðar av fiskivinnuroyndum 2009

Alment:

Fiskivinnuroyndir hevur sum stevnu at fremja royndir og kanningar – bæði praktiskar, vinnuligar og vísindaligar, ið menna og økja um framleidni í føroyskari fiskivinnu við atlit til lívfrøðiligari, búskaparligari og samfelagsligari burðardyggari gagnnýtslu av havtilfanginum. Í Programminum fyri 2009-2012 eru 3 raðfest øki, sum serligur dentur verður lagdur á (sí viðfest program og lýsing 2009):

1. Burðardyggur fiskiskapur
Hetta kunnu vera praktiskar royndir ella vísindarligar kanningar
2. Royndarveiða og virðisøking av fiski
Hetta kunnu vera praktiskar royndir ella vísindarligar kanningar
3. Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni
Hetta kunnu vera fyrisitingarligar, fíggarligar, hagfrøðiligar, samfelagsligar ella búskaparligar kanningar ella greiningar, sum leggja afturat okkara vitan um fiskivinnuna, og harvið menna grundarlagið undir vinnuligum politiskum avgerðum

Játtanir fyri 2009:

Fiskimálaráðið hevur gjørt av at játta pening til 11 nýggjar verkætlanir av játtanini til Fiskivinnuroyndir 2009.

Harumframt er framhaldandi játtan latin 7 verkætlanum, sum byrjaðu í 2007 og 2008, sí fylgiskjal 1.

Tilsamans fáa 18 verkætlanir játtaðan stuðul íalt 7.189 kkr. harav 5.001 kkr. fyri 2009.

19 nýggjar og 7 framhaldandi verkætlanir ella tilsamans 26 verkætlanir søktu upp-runaliga um tilsamans 10,6 mió. kr. Tá ymiskar neyðugar tillagingar vórðu gjørdar, var hendan upphæddin komin niður á 9,0 mió. kr., harav 8,25 mió. kr. vóru fyri 2009. Færri umsóknir vóru í 2009 (26) enn í 2008 (32+1), men positivt var, at fíggarstyrkurin, sum verkætlanirnar søktu frá FVR í 2009, var undir helvtina av samlaða kostnaðinum (34%). Hetta er eitt sindur minni enn fyri 2008 (42-43%) og væl minni enn fyri 2007, tá reiðiliga stórir partur varð søktur frá FVR(2/3). Talan er um størri eginfígging, sjálvan um reiðan pening, men heldur ofta “kapitaliseringar” av eginavriki.

Umsóknirnar hava verið viðgjørdar eftir sama leisti sum undanfarin ár, og eru manngongdirnar fyri viðgerðini lýstar á heimasíðuni www.fvg.fo.

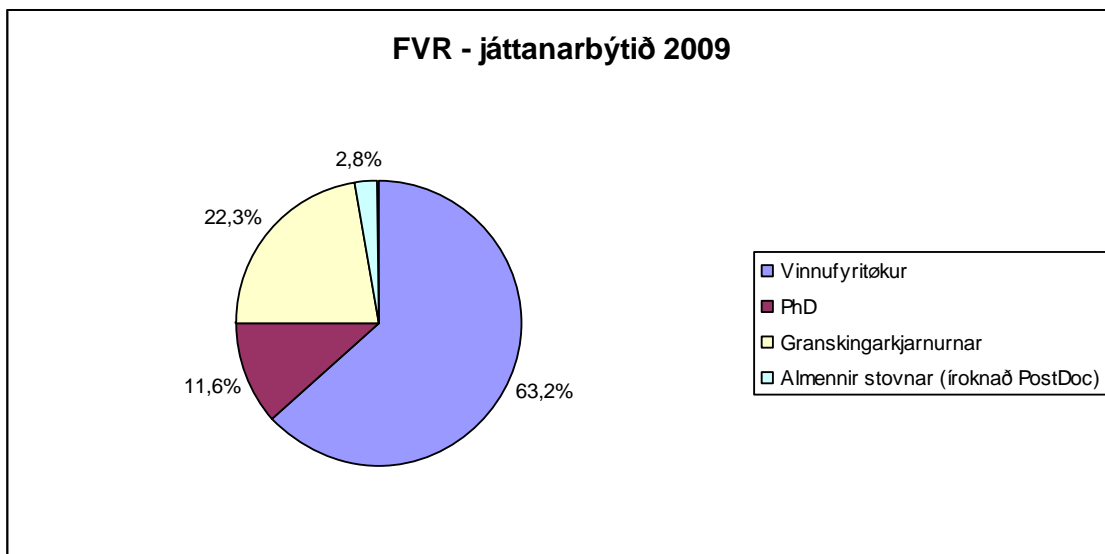
Seinnu árinum hevur dentur verið lagdur á at fáa vinnufyrirøkur at luttaka meira í verkætlanum, og er hetta eydnast væl fyri 2009. Serligur dentur í ár var lagdur á at fáa verkætlanir innan ásettu 3 høvuðsøkini¹ og at fáa verkætlanir innan hesu økini, sum kundu hava orkusparing við sær. Kortini fingur bert tey tvey fyrru raðfestu økini játtaðan stuðul fyri 2009.

Í ár hava vinnufyrirøkur fingið 63% (40% í fjør) av játtanini, meðan almennir stovnar² hava einans fingið 3% (26% í fjør). Hetta uppbytið av givnum játtanum í 1)Vinnu-

¹ 1) Burðardyggur fiskiskapur, 2) Royndarveiða og virðisøking av fiski og 3) Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni

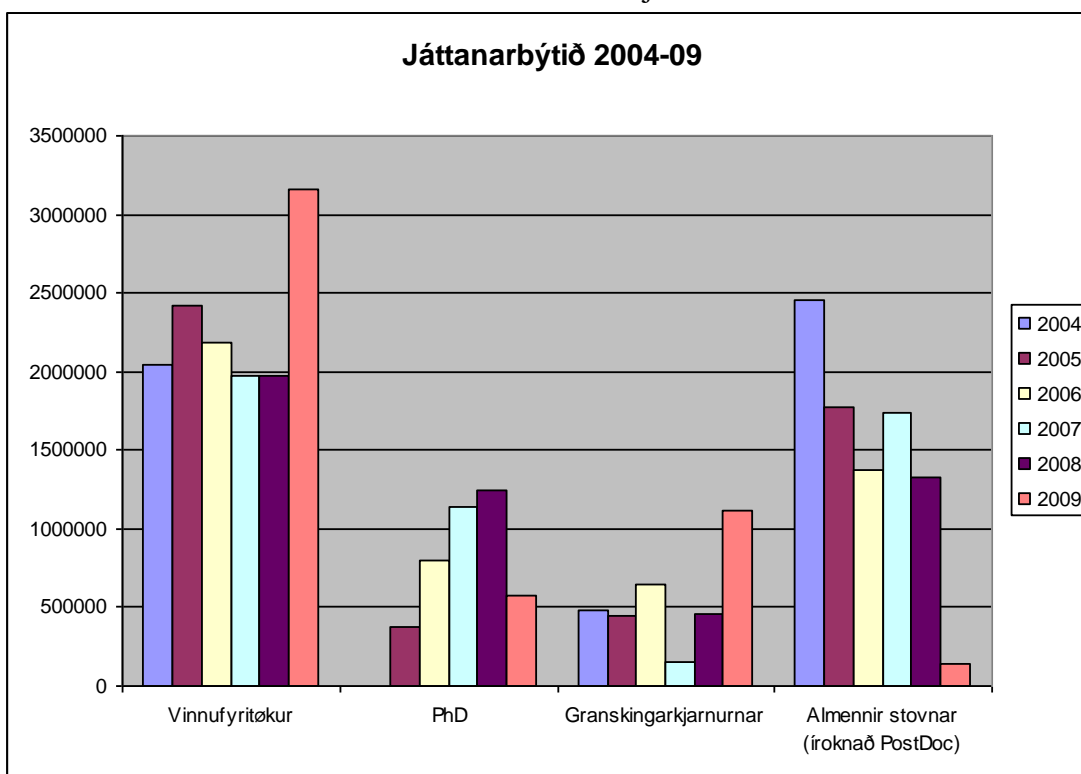
² FRS (2004-09) og Fróðskaparsetur Føroya (2007-08)

fyrirþekur 2) Almennir stovnar, 3) Granskingarkjarnur og 4) PhD og PostDoc hevuir verið nýtt í nokkur ár:

Granskingarkjarnurnar, sum Fiskimálaráðið setti á stovn fyri góðum 5 árum síðani, hava fingið 22% av játtanini (móti 9 % í fjør). Granskingarkjarnan fyri Biotøkni hevur síðani 1. aug. 2008 húsast á Náttúruvísindadeildini, hinar báðar húsast á Fiskirannsóknarstovuni.

Játtanin til PhD verkætlanir³ er minkað frá 25% í fjør til 12% í ár.

Bert ein vinnugranskaraverkætlan verður stuðlað í 2009. Ynskiligt er, at vinnan nýtir hendan møguleika at “slúsa” granskarar inn í virkini (FVR endurrindar 50% av kostnaðinum, tó hægst 300.000 kr. árliga í upp til 3 ár).

³ 3 PhD verkætlan verða stuðlaðar av FVR. Somuleiðis verður 1 vinnugranskaraverkætlað stuðlað í 2009 (sum er seinkað nakrar mánaðir frá 2008).

Fylgiskjal 1: Verkætlanir 2009

Id.	Navn		Játtað 2009
	Framhaldandi verkætlanir		1.669.858
200700669	Snurriváð	V	219.000
200700681	Gagnnýtsla av innvølum	V	245.000
200700676	Sandeel on the Faroe Shelf	PhD	335.858
200600034	Stórmeskað flótitrol -(PhD-verkætlan)	PhD	45.000
200700684	Veiðudagbók	V	400.000
200700674	PBP - Fra peptoner til Bioaktive Peptider	V	225.000
200700685	Góðskuoptimering trolfiskur	PhD	200.000
	Nýggjar verkætlanir		3.331.351
200800601	Udvikle en bløgge- og rensemaskine	V	300.000
200800604	Oilwind Auto-line	V	300.000
200800605	Oilwind EI-snella	V	260.000
200800606	Undirsjóvar kameraútgerð	V	350.000
200800610	Trolsegl	A	140.250
200800617	Orkusparing trolútgerð (FørRock)	V	363.601
200800608	Rúsir	G	160.000
200800591	Rognatøka	G	100.000
200800592	Surimi Royndir	G	357.500
200800596	Saltfiskur og menning	V	500.000
200800597	Proof-of-concept study	G	500.000

Styttingar:

V: Vinnuverkætlanir

Phd: PhD-verkætlanir.

G: Granskingarkjarnurnar (biotøkni, framleiðslutøkni og reiðsskapstøkni)

A: Almennar verkætlanir

Býtið í kr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vinnufyrirøkur	2.045.005	2.424.500	2.185.100	1.975.000	1.975.000	3.162.601
PhD		378.000	800.000	1.139.000	1.242.270	580.858
Granskingarkjarnurnar	481.250	450.000	641.000	150.000	460.000	1.117.500
Almennir stovnar (íroknað PostDoc)	2.453.750	1.772.000	1.377.000	1.737.768	1.321.768	140.250
	4.980.005	5.024.500	5.003.100	5.001.768	4.999.038	5.001.209

Býtið í procentum	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vinnufyrirøkur	41	48	44	39	40	63
PhD	0	8	16	23	25	12
Granskingarkjarnurnar	10	9	13	3	9	22
Almennir stovnar (íroknað PostDoc)	49	35	28	35	26	3
	100	100	100	100	100	100

Programm 2009-2012

Stevna

Stevnan fyri fiskivinnuroyndir er at fremja royndir og kanningar – bæði praktiskar, vinnuligar og vísindaligar, ið menna og økja um framleidni í føroyskari fiskivinnu við atliti at lívfrøðiligari, búskaparligari og samfelagsligari burðardyggari gagnnýtslu av havtilfanginum.

Raðfest øki

Burðardyggur fiskiskapur

Hetta kunnu vera praktiskar royndir ella vísindarligar kanningar, t.d.:

- at menna tøkni, ið fer varliga við umhvørvinum og minkar um orkunýtsluna pr. kg ráfisk
- at menna vitanina um fiskalívfrøðina
- at menna skipanir fyri máting av fiskiveiðiorku

Royndarveiða og virðisøking av fiski

Hetta kunnu vera praktiskar royndir ella vísindarligar kanningar, t.d.:

- royndarveiða eftir fiskasløgum, sum ikki verða gagnnýtt sum er
- at fáa størri part av tilfeinginum til matna og finna marknaðir
- at lýsa og loysa praktiskar trupulleikar at fáa alla veiðu til høldar
- at gera lívtøkni⁴ til sjálvsagdan part í gagnnýtslu av havtilfanginum
- fáa fram og nýta eginleikarnar, sum havtilfeingið hevur á fólkaheilsuna
- at menna talgildar loysnir, sum betri skjalfesta sporføri og økja um vitanina um tilfeingi, fiskiskap og framleiðslu

Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni

Hetta kunnu vera fyrisitingarligar, fíggarligar, hagfrøðiligar, samfelagsligar ella búskaparligar kanningar ella greiningar, sum leggja afturat okkara vitan um fiskivinnuna, og harvið menna grundarlagið undir vinnuligum politiskum avgerðum t.d.:

- tilfeingisbúskapur og fyrisiting
- avgerðarrættur og ognarskapur í fiskivinnuni
- skipan av framtíðar fiskiskapi og flota undir Føroyum
- ferðafólkafiskiskapur – hvussu skipa hesa vinnu, soleiðis at sum mest fæst burturúr

⁴ Biotøkni, biotechnology

Fiskivinnuroyndir 2009**Lýsing eftir umsóknum**

Fiskivinnuroyndir er játtan hjá Fiskimálaráðnum, sum stuðlar royndir og kanningar – bæði praktiskar, vinnuligar og vísindaligar, ið menna og økja um framleidni í føroyskari fiskivinnu við atliti at lívfrøðiligari, búskaparligari og samfelagsligari burðardyggari gagnnýtslu av havtilfanginum

Verkætlanir, sum stuðul kann søkjast til, eru skipaðar í trý høvuðsøki:

- Burðardyggur fiskiskapur
- Royndarveiða og virðisøking av fiski
- Búskaparlig og samfelagslig menning av fiskivinnuni

Innanfyri høvuðsøkini verður í ár lagdur dentur á at fáa verkætlanir, sum kunnu hava orkusparing við sær.

Serligur dentur verður lagdur á, at:

- vinnan tekur lut í verkætlanini
- eginfígging ella onnur fígging er
- samstarv er við samstarvsfelagar í Føroyum (almennar og/ella privatar) og/ella uttanlands.
- at verkætlanin er skipað við einum stýrisbólki at fylgja við gongdini

Fyrirøkur, almennir stovnar og einstaklingar kunnu søkja um stuðul úr Fiskivinnuroyndum.

Víst verður á, at møguleiki eisini er hjá vinnuni at søkja um stuðul til setan av vinnugranskara innanfyri omanfyrinevndu økir við fígging upp til 50%⁵.

Um tørvur er á at orða hugskot til ítøkiligar verkætlanir ber til at seta seg í samband við samskiparan um hetta.

Umsóknir skulu verða samskiparanum í fiskivinnugransking í hendi í seinasta lagi mikudagin 15. okt. 2008, kl. 12:00

Meira fæst at vita:

Programm, umsóknarbløð, vegleiðingar og annað kunnandi tilfar fæst á heimasíðu okkara www.fvg.fo

Áhugaði eru vælkomn at venda sær til Jákup Mørkøre, samskipara við møguligum spurningum.

Fyrivarni verður tikið fyri játtan á løgtingsins fíggingarlóg fyri 2009.

Jákup Mørkøre, samskipari
tlf.: 35 30 30 / 35 32 48
fartel.: 55 32 48 (fyrr 21 73 69)
t-post: jakupmo@fisk.fo

Umsóknir skulu sendast til:
Fiskimálaráðið
Samskiparin í fiskivinnugransking
P.O.Box 347
Heykavegur 6A
FO-110 Tórshavn

⁵ max. 300 kkr./ár í 3 ár